

Γιατί γονείς και επιστήμονες τα έχουν βάλει με τις (πολύ) δημοφιλείς κούκλες «LOL DOLLS»;

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά \(κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα\)](#)
[/ Πολυμέσα - Multimedia / Συνεντεύξεις](#)

Οι κατηγορίες για κανονικοποίηση της παιδοφιλίας, το κίνημα #SaveOurChildren, και οι αντιδράσεις για την υπερσεαξουαλικότητά τους: Δύο Κύπριες ψυχολόγοι αναλύουν στη CITY το φαινόμενο των LOL DOLLS και εξηγούν πώς τα παιχνίδια μπορούν να επηρεάσουν τη ψυχοσύνθεση των παιδιών μας.

Τα τελευταία χρόνια αποτελούν το hot trend παιχνίδι ανάμεσα στις ηλικίες 3 έως 6 κυρίως. Εκατομμύρια κούκλες LOL DOLLS έχουν αγοραστεί από γονείς για τα παιδιά τους, ακολουθώντας τις επιταγές της εποχής. Ωστόσο και παρά τη μεγάλη τους δημοφιλία –ξεπέρασαν σε πωλήσεις ακόμη και την Barbie- οι LOL DOLLS το τελευταίο διάστημα έχουν βρεθεί στο εδώλιο κατηγορούμενες για προβολή έντονης σεξουαλικότητας και άλλων λανθασμένων μηνυμάτων που μπερδεύουν τα παιδιά, ενώ προωθούν έμμεσα την παιδοφιλία.

Όλα τα ερεθίσματα που λαμβάνει ένα παιδί, από τη στιγμή που γεννιέται, επηρεάζουν άμεσα και έμμεσα την ανάπτυξή του.

Υπερβολές υπερπροστατευτικών γονιών ή βάσιμες ανησυχίες; Η CITY ετοίμασε ένα εκτενές ρεπορτάζ για το ζήτημα, ζητώντας παράλληλα και τη γνώμη των ειδικών.

Γράφει η Άννα Χρίστου/Τεταρτοετής φοιτήτρια Δημοσιογραφίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Η ιστορία πίσω από τη δημιουργία τους

Παίρνοντας τα πράγματα από την αρχή, ο δημιουργός των κουκλών, Isaac Larian, την περίοδο πριν τη δημιουργία των LOL DOLLS, βρισκόταν σε δικαστική διαμάχη

με την εταιρεία παιχνιδιών Mattel, για την πνευματική ιδιοκτησία των Bratz. Οι συγκεκριμένες κούκλες, σύμφωνα με την Αμερικανική Ψυχολογική Ένωση, είχαν κατηγορηθεί για σεξουαλικοποίηση των ανήλικων κοριτσιών, λόγω του στιλ και της εμφάνισής τους.

Εκείνο το διάστημα, ο Larian, βασανιζόταν από αϋπνίες έτσι αποφάσισε να αναζητήσει στο Youtube τα «unboxing videos» με τα οποία τα παιδιά του ήταν εκστασιασμένα. Τότε, του ήρθε η ιδέα για το ιδανικό παιχνίδι το οποίο θα ανοίγει και μέσα θα έχει ένα άλλο δώρο. Λίγο αργότερα οι μινιατούρες με τα μεγάλα μάτια, τα λαμπερά, χρωματιστά ρούχα και το έντονο βάψιμο ήταν γεγονός. Με την ονομασία LOL DOLLS να προκύπτει από το γνωστό ακρωνύμιο Laughing Out Loud, το οποίο χρησιμοποιούν ευρέως οι μικρότερες ηλικίες στην επικοινωνία τους.

Ακόμα και οι γονείς πέφτουν σε αυτή την παγίδα αγοράζοντας ρούχα στα παιδιά τους που δεν αρμόζουν στην ηλικία τους, και εκθέτοντάς τα σε ταινίες και σειρές που παρουσιάζουν έντονες σεξουαλικές σκηνές ή σε σενάρια που το παιδικό μυαλό δεν μπορεί ακόμα να κατανοήσει.

Αμέσως μετά την ολοκλήρωση του project, ο Larian απευθύνθηκε στην αλυσίδα πολυκαταστημάτων, Walmart, ζητώντας από τον ιδιοκτήτη να βάλει στα καταστήματά του τις LOL DOLLS. Ωστόσο αυτός αρνήθηκε καθώς πίστευε πως δεν υπάρχει περίπτωση τα παιδιά να αγοράσουν μια κούκλα που δεν την βλέπουν καν. Συνεχίζοντας την προσπάθειά του, το 2016 ο Larian ζήτησε από μια άλλη αντίστοιχη εταιρεία να τις πουλήσει, ωστόσο και αυτή η εταιρεία αρνήθηκε την προσφορά του Larian. Ο δημιουργός των LOL DOLLS απείλησε τον ιδιοκτήτη πως αν δεν έβαζε τις κούκλες στο μαγαζί του, θα τον εξέθετε στα social media, οπότε και υπέκυψε στον εκβιασμό και τοποθέτησε τις κούκλες στα ράφια του.

Μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα οι κούκλες έχουν γίνει ανάρπαστες. Η εταιρεία του Larian κέρδισε \$4 δισεκατομμύρια, ενώ σύμφωνα με το NPD Group, οι LOL dolls έχουν ξεπεράσει σε πωλήσεις την Barbie, Pokémon, Nerf και Marvel, ενώ είναι ακόμη πιο δημοφιλείς και από τα παιχνίδια του Star Wars.

Οι πρώτες αντιδράσεις από γονείς και οι κατηγορίες

Το μελανό κομμάτι της ιστορίας αρχίζει όταν μια μητέρα, η Hilary Williams, αναρτά ένα βιντεάκι δείχνοντας στον κόσμο τι γίνεται όταν η κούκλα τοποθετείται κάτω από το νερό. Οι κούκλες βγάζουν τατουάζ στα πόδια τους με νεκροκεφαλές που γράφουν: «Προσοχή». Υπάρχουν πλαστικές ταινίες γύρω από τα ιδιωτικά σημεία της κούκλας και χειροπέδες στα χέρια τους. Αυτό ήταν η αρχή μιας αλυσίδας αντιδράσεων από γονείς που συμφωνούσαν με τα λεγόμενα της Williams. Πολλοί ακολούθησαν κατηγορώντας την εταιρεία, αναρτώντας αντίστοιχα βίντεο, στα οποία έδειχναν την αλλαγή στην εμφάνιση της κούκλας.

Των κατηγοριών ακολούθησε το hashtag #SaveOurChildren με τους χρήστες να προσπαθούν να τραβήξουν την προσοχή για την προστασία των παιδιών από τις εν λόγω κούκλες, με τις διάφορες θεωρίες να υποστηρίζουν –μεταξύ άλλων- πως η εμφάνιση των LOL DOLLS κανονικοποιεί έμμεσα την παιδοφιλία και τη σεξουαλικότητα σε ανήλικα κορίτσια.

Η Δρ Emma Rush, μάλιστα, καθηγήτρια στο Charles Sturt University κάνει λόγο για εταιρική παιδοφιλία κατηγορώντας ανοιχτά τις εταιρείες που συμφωνούν στην παραγωγή και εμπορία τέτοιου είδους παιχνιδιών: «Τα παιδιά χάνουν αυτή τη σημαντική περίοδο της παιδικής τους ηλικίας, επειδή ωθούνται από πολύ μικρά σε ενδιαφέροντα και ανησυχίες των εφήβων».

Γενικότερα, τα παιδιά θεωρώντας κανονικές κάποιες συμπεριφορές και υιοθετώντας τις, μπορούν ευκολότερα να πέσουν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης.

Αξιοσημείωτο είναι δε και το γεγονός, ότι η εταιρεία κατασκεύασε αντίστοιχες αρσενικές κούκλες καλύπτοντας με λεπτομέρεια την ανατομία του αντρικού σώματός τους. Οι γονείς θυμωμένοι σπεύδουν να σχολιάσουν στο twitter πως η κούκλα αυτή είναι ακατάλληλη για παιδιά και ιδίως για τα κορίτσια. Ο Larian, ωστόσο, με ένα λιτό σχόλιο-ερώτημα απορρίπτει τις κατηγορίες λέγοντας πως: «Τα ανθρώπινα όντα είναι φυσικά και ανατομικά σωστά; Θέλουμε να πολεμήσουμε τη φύση και να δώσουμε ψευδείς εντυπώσεις στα παιδιά από μικρή ηλικία ή να γνωρίσουν το σώμα τους ως έχει;».

Πόσο βάσιμες είναι, ωστόσο, αυτές οι κατηγορίες; Μπορεί πραγματικά ένα παιχνίδι να επηρεάσει σε τέτοιο βαθμό την ψυχосύνθεση και την παιδικότητα ενός παιδιού; Μπορεί η εμφάνιση μίας κούκλας να προωθεί έμμεσα την κανονικοποίηση της παιδοφιλίας; Σε τι βαθμό μπορεί ένα παιδί να κατανοήσει πως μία κούκλα έχει ανάρμοστη εμφάνιση εάν πρώτα δεν το επισημάνει αυτό ο γονιός.

Με τις LOL DOLLS να αποτελούν δημοφιλές παιχνίδι και στην Κύπρο, επικοινωνήσαμε με την Άνθια Χριστοδούλου Θεοφίλου, Ψυχολόγο-Σύμβουλο, Ψυχοθεραπεύτρια, Διευθύντρια Κέντρου Προσωπικής Ανάπτυξης και Αυτογνωσίας, Για την Ιθάκη και την Κωνσταντίνα Ευέλθοντος, Εγγεγραμμένη Σχολική Ψυχολόγο, θέτοντάς τους μερικά ερωτήματα σε σχέση με την επιρροή που μπορεί να έχει ένα παιχνίδι στη ψυχосύνθεση ενός μικρού παιδιού.

Πόσο επηρεάζουν τα παιχνίδια τη ψυχολογία και αργότερα την ενηλικίωση των παιδιών;

Γενικότερα, όλα τα ερεθίσματα που λαμβάνει ένα παιδί, από τη στιγμή που γεννιέται, επηρεάζουν άμεσα και έμμεσα την ανάπτυξή του. Ο τρόπος που του μιλάμε, ως γονείς, η μουσική που ακούει όταν μεγαλώνει, τα καρτούν που παρακολουθεί, και τα παιχνίδια με τα οποία παίζει. Όταν γίνεσαι γονιός και ψάχνεις να αγοράσεις παιχνίδια για το παιδί σου, στα καταστήματα υπάρχουν τόσοι πολλοί τομείς, εκπαιδευτικά, αθλητικά, κοινωνικοποίησης, για κορίτσια, για αγόρια. Υπάρχουν παιχνίδια που θα αναπτύξουν τις γνωστικές τους ικανότητες, τις ακαδημαϊκές τους γνώσεις, τις αθλητικές τους επιδόσεις. Κάποια παιχνίδια στοχεύουν να αναπτύξουν φροντιστικά ή ακόμα και μητρικά ένστικτα στα παιδιά (και ιδιαίτερα στα κορίτσια) με κούκλες που κλαίνε όταν πεινάνε, όταν βραχούν, κουζινούλες για μαγείρεμα. Πολλοί εναντιώνονται σε παιχνίδια που μπορεί να προωθούν τη βίαιη συμπεριφορά, όπως τα στρατιωτάκια ή τα όπλα. Είναι δική μας ευθύνη, λοιπόν, να τους εκθέτουμε σε παιχνίδια και γενικότερα σε ερεθίσματα που θα τους βοηθήσουν να αναπτύξουν τις ικανότητες και δεξιότητες τους, κουβαλώντας την κάθε εμπειρία μαζί τους από τη βρεφική, παιδική και εφηβική ζωή στην ενηλικίωση.

Γιατί θεωρείτε πως οι LOL DOLLS έχουν τόση απήχηση;

Είναι σύνηθες, κατά διαστήματα, να υπάρχει μια κούκλα που να κλέβει τις καρδιές των παιδιών και να γίνεται το τρεντ της εποχής. Προηγουμένως υπήρχαν άλλες κούκλες παρόμοιου τύπου με τις LOL, π.χ., οι Monster High, οι Bradz και παλαιότερα το τρεντ ήταν η κούκλα Μπάρμπι. Τα παιδιά είναι οι καλύτεροι πελάτες των εμπόρων και των επιχειρήσεων επειδή υπόκεινται πολύ εύκολα στην

υποβολή, λόγω του νεαρού της ηλικίας τους. Όταν πρόκειται λοιπόν για μία κούκλα που είναι συνήθως το αγαπημένο παιχνίδι ενός κοριτσιού, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην προβολή, στη διαφήμιση και στον τρόπο που αυτή θα απευθυνθεί ως προϊόν στο νεαρό μελλοντικό αγοραστή. Το μεγαλύτερο θέλημα για ένα μικρό κορίτσι είναι τα αξεσουάρ που συνοδεύουν τις κούκλες, τα ρούχα, τα παπούτσια και τα μαλλιά τους που του επιτρέπουν να συσχετιστεί με την κούκλα, να παίξει μαζί της και να μιμηθεί διάφορους ρόλους ή σενάρια. Αυτά είναι συνήθως τα πράγματα που τα κορίτσια απολαμβάνουν στην πραγματική ζωή ή που θα ήθελαν να απολαύσουν. Οι ειδικοί που ασχολούνται με το μάρκετινγκ αφουγκράζονται ανά πάσα στιγμή τους παλμούς της εποχής. Και οι κούκλες συμβαδίζουν με τα πρότυπα που είναι κάθε φορά δημοφιλή ανάμεσα στα νεαρά κορίτσια.

Πώς σχολιάζετε το κίνημα που υπάρχει στο εξωτερικό και εναντιώνεται στο εν λόγω δημοφιλέ παιχνίδι κατηγορώντας το για προβολή σεξουαλικών στερεοτύπων;

Αρχικά είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι πράγματι ζούμε σε μια εποχή πρόωρης σεξουαλικοποίησης των παιδιών αφού το ηλικιακό διάστημα της παιδικής αθωότητας ολοένα και μικραίνει. Συμμεριζόμαστε τις από καιρό ανησυχίες των συναδέλφων για τις κατάφωρα σεξουαλικές εικόνες που εμπορεύονται οι εταιρείες παιχνιδιών και ενδυμάτων σε νεαρά κορίτσια. Είναι πολλοί οι ψυχολόγοι ανά το παγκόσμιο που προειδοποιούν ότι υπάρχουν στην αγορά προϊόντα και παιχνίδια που ενώ προορίζονται για μικρά παιδιά θεωρούνται για πολλούς λόγους ακατάλληλα. Δυστυχώς οι έμποροι εκμεταλλεύονται τη φυσική τάση των παιδιών να μιμούνται μεγαλύτερα παιδιά τα οποία με τη σειρά τους μιμούνται ήδη τους ενήλικες. Βέβαια αυτό είναι μια γενική τάση εφόσον με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και την πρόσβαση στο διαδίκτυο τα νεαρά παιδιά και οι έφηβοι δέχονται τις αμέτρητες πιέσεις μιας πληθώρας εικόνων και μηνυμάτων από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που προωθούν και πιέζουν προς την πρόωρη σεξουαλικότητα. Οι έμποροι βασίζονται λοιπόν στο γεγονός ότι τα παιδιά της σύγχρονης εποχής μεγαλώνουν πριν την ώρα τους, επομένως απευθύνονται σε παιδιά των πέντε και έξι ετών λες και είναι παιδιά των δεκατριών ετών και σε παιδιά των δεκατριών ετών σαν να είναι ήδη είκοσι. Ως αποτέλεσμα, τα παιδιά μπορεί να πέφτουν στις υλικές παγίδες ενός ωριμότερου ατόμου παρά το γεγονός ότι η γνωστική και η συναισθηματική τους ανάπτυξη δεν συμβαδίζει.

Η σεξουαλικοποίηση των παιχνιδιών κανονικοποιεί ή ενθαρρύνει την παιδοφιλία;

Τα παιδιά προσπαθούν να εξηγήσουν και να καταλάβουν τον κόσμο, παρατηρώντας

το περιβάλλον τους. Σε μια κοινωνία που σεξουαλικοποιεί τα παιχνίδια με τα οποία παίζουν, στερεοτυπικά τα διαχωρίζει σε παιχνίδια αγοριών και κοριτσιών, παρουσιάζει καρτούν με σέξι μικρά κορίτσια με μεγάλα μάτια, σαρκώδη χείλη, μεγάλο στήθος και μικρή μέση, γυμνασμένους με αθλητικό κορμί άντρες, προκαλείται μια λανθασμένη εντύπωση του πως πρέπει να μοιάζει και τι είναι σωστό να κάνει το άτομο. Προσπαθώντας να ανήκουν σε αυτή τη λανθασμένη πραγματικότητα, τα παιδιά ακολουθούν και μιμούνται (όπως εξηγήθηκε στο προηγούμενο ερώτημα) όλα αυτά τα ερεθίσματα που λαμβάνουν, με το ντύσιμο, με το μείκ-απ, τις διατροφικές τους συνήθειες και τη συμπεριφορά τους. Ακόμα και οι γονείς πέφτουν σε αυτή την παγίδα αγοράζοντας ρούχα στα παιδιά τους που δεν αρμόζουν στην ηλικία τους, και εκθέτοντάς τα σε ταινίες και σειρές που παρουσιάζουν έντονες σεξουαλικές σκηνές ή σε σενάρια που το παιδικό μυαλό δεν μπορεί ακόμα να κατανοήσει. Πρόσφατα, ζητήθηκε από μεγάλη εταιρία παιχνιδιών να αποσύρει παιδικό παιχνίδι το οποίο είχε κουμπάκι μεταξύ των ποδιών της, που πατώντας το έκανε ήχους χαριτωμένου γέλιου. Γενικότερα, τα παιδιά θεωρώντας κανονικές κάποιες συμπεριφορές και υιοθετώντας τις, μπορούν ευκολότερα να πέσουν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης.

Πώς κατανοεί ένα παιδί κατανοεί την εμφάνιση μιας τέτοιας κούκλας; Και ποια η στάση των γονιών σε σχετικά ερωτήματα;

Γενικά οι σύγχρονες κούκλες αυτού του τύπου έχουν κάποια κοινά στοιχεία στην εμφάνισή τους, δεν είναι οι μόνες κούκλες που κυκλοφορούν με χαρακτηριστικά όπως μεγάλα μάτια, γεμάτα χείλη, μοντέρνα, σέξι αξεσουάρ, ρούχα κι εσώρουχα ακόμη σε ορισμένες περιπτώσεις. Βέβαια είναι πολλές οι επιρροές που δέχονται τα παιδιά τη σήμερον ημέρα. Καθημερινά βομβαρδίζονται με σέξι εικόνες και από το διαδίκτυο και από την τηλεόραση. Ένα απλό παράδειγμα είναι τα μουσικά βίντεο των αγαπημένων τους ποπ τραγουδιστών που είναι γεμάτα με τέτοιες σεξουαλικές εικόνες. Τα παιδιά εξοικειώνονται με τα πρότυπα που λαμβάνουν από τα διάφορα μέσα και από τις κούκλες τους και αρχίζουν να τα θεωρούν φυσιολογικά, συνεπώς επηρεάζονται. Κάποια στιγμή είχαν δημοσιευτεί άρθρα που αναφέρονταν σε κατηγορίες για τις εν λόγω κούκλες για το γεγονός ότι υπήρχε εμφανής διάκριση μεταξύ των δύο φύλων. Είχαν κυκλοφορήσει αρσενικές κούκλες με ρεαλιστικά γεννητικά όργανα ενώ στις θηλυκές τα γεννητικά όργανα έλειπαν. Αρκετά κοριτσάκια διερωτήθηκαν για αυτό το γεγονός και οι γονείς τους επίσης ανησύχησαν. Τα κορίτσια, θα μπορούσε έμμεσα να λαμβάνουν το μήνυμα ότι το θηλυκό γένος είναι ατελές, αφού ανατομικά δεν αντιπροσωπεύοταν απόλυτα από τις κούκλες τους όπως το αρσενικό. Πολλοί γονείς δεν ήξεραν πως να διαχειριστούν τις ερωτήσεις που τους έκαναν τα παιδιά τους σχετικά με τις λεπτομέρειες αυτές στην όψη της κούκλας. Μπορεί όμως ένας γονέας κάλλιστα να

εκμεταλλευτεί αυτή την ευκαιρία για να μιλήσει με το παιδί του, να προσπαθήσει να λύσει τις απορίες του και να το αφήσει να εκφράσει ελεύθερα σκέψεις και συναισθήματα που του προκαλούνται. Αν οι γονείς αισθάνονται αμήχανα για τις κούκλες αυτές τότε μπορούν να ενθαρρύνουν τα παιδιά να παίζουν και με άλλα δημιουργικά παιχνίδια και να αφιερώσουν και οι ίδιοι χρόνο στο παιχνίδι με τα παιδιά τους.

Το να γίνεται «μεγάλο ζήτημα» ένα παιχνίδι δεν προκαλεί από μόνο του πρόβλημα;

Όταν ένα θέμα απασχολεί την κοινωνία, είναι καθήκον του κάθε μέλους της να το κάνει «μεγάλο ζήτημα». Ακόμα και κάτι που μπορεί αρχικά να φαίνεται ασήμαντο,

όπως ένα παιχνίδι, μια κούκλα με προκλητικά ρούχα, ή όπλα, χειροβομβίδες και μαχαίρια που μπορεί να ενθαρρύνουν βίαιη συμπεριφορά. Φυσικά, τα παιχνίδια υπάρχουν για να παίζουμε μαζί τους, ώστε να αναπτύσσουμε τη φαντασία μας, και μέσω τους να δημιουργούμε σενάρια και ιστορίες. Είναι ευθύνη των γονιών να εκθέτουν τα παιδιά τους σε εμπειρίες και ερεθίσματα που είναι ευεργετικά για αυτά. Πολλές φορές όμως, τα παιδιά επιμένουν, θέλοντας να αγοράσουν το συγκεκριμένο παιχνίδι που ο γονιός διαφωνεί και δεν θα ήθελε να έχει στο σπίτι του. Εξηγήστε στα παιδιά σας, σε γλώσσα που μπορούν να καταλάβουν, τις ενστάσεις σας, τους λόγους που διαφωνείτε και κάντε τους να καταλάβουν ποσο σημαντικό είναι. Αν ο πραγματικός κόσμος του παιδιού είναι ένας γεμάτος υγιή πρότυπα ενηλίκων και συμπεριφορών, τότε τέτοια παιχνίδια θα του φαίνονται περίεργα και δεν θα τα επιζητά.

Πηγή: city.sigmalive.com